Nr 5
2022

— PRESS —
JUDICATA

Tidning för Juridiska Föreningen i Uppsala

§ **Nationerna**
från vaggan till graven

§ "Det var bättre förr!"

§ Från novis nolla
till vis student

JURIDISKA FÖRENINGEN I UPPSALA
GRUNDAD 1844

I DETTA NUMMER:

s. 2 - Timglasets eviga gåta
s. 3 - Presidiet har ordet
s. 5 - Once upon a time in Uppsala - ett sagolikt lärosäte
s. 10 - Nationerna – från vaggan till graven
s. 14 - Den mätta Uppsalatiden, den är alltid störst
s. 18 - “Det var bättre förr!” - dags att undersöka påståendet
s. 22 - Från novis nolla till vis student

HUVUDSAMARBETSPARTNER:

CEDERQUIST

SAMARBETSPARTNERS:

SETTERWALLS

KPMG

VINGE

MANNHEIMER SWARTLING

WHITE & CASE

ROSCHIER

Linklaters

Delphi

Gernandt & Danielsson

Kontor:
Övre Skottsgatan 6
753 11 Uppsala

Besöksadress:
Övre slottsgatan 3
753 11 Uppsala

Kontakt:
redaktion@jf-uppsala.se
www.jf-uppsala.se

Ansvarig utgivare:
Simone Andersen
kommunikation@jf-uppsala.se

Timglasets eviga gåta

En hälsning från redaktionen

Varmt välkomna till terminens sista nummer av Press Judicata. Vid skrivandets stund faller vinterns första snöflingor över husen när jag blickar ut över trädgården. En melankolisk känsla fyller mig och jag föreställer mig vågen av ångest som kommer som vanligt vid höstterminens avrundning. Men bara för att sorgens stund är inne betyder inte att ljuset har försvunnit från vår vardag.

Alla de försiktiga med långa håvar
träffar havets jätteskratt.
Vänner, vad söker ni på stranden?
kunskap kan aldrig fångas,
kan aldrig ägas.

Men om du rak som en droppe
faller i havet att upplösas,
färdig för all förvandling --
då skall du vakna med pärlemorhud
och gröna ögon
på ängar där havets hästar betar
och vara kunskap.

Dikten "*Kunskap*" av Karin Boye, som råkar vara en av mina favoritförfattare och poeter, talar starkt för den problematik som finns i juridiken som vi alla kämpar så hårt för. Man vet inte alltid vad som gör att man förstår de olika ämnen och texter som vi läser vare sig det är ett rättsfall från tidiga 1900-talet, en EU-dom om konkurrens eller boken om finansmarknaden.

Men det är kanske just när vi släpper behovet att förstå just det rättsfallet, den boken eller den föreläsningen och kliver tillbaka, och tar kunskapen som den är, som vi förstår den. Låter oss själva bli en droppe i havet, som Karin så fint skriver.

Jag finner att ingen inlärningsmetod fungerat för mig och att jag för varje termins gång bara har en känsla av att "klarat mig" den gången. Jag känner sällan en tillförsel av kunskap inom mig. Men nu när jag till slut reflekterar över min tid i Uppsala inser jag hur mycket mer kunskap jag bär med mig, än jag hade innan utbildningen. Men den känslan får jag bara när jag reflekterar över den tiden jag haft i Uppsala som en helhet. För det är i helheten vi tar ut vinsten, men i detaljerna som vi känner förlusten.

Det är kanske en stark tolkning av vad detta nummer kommer att handla om. Temat är nämligen "nu och då". Med andra ord de saker som lyckats klara av tidens förbannelse. I detta nummer kommer du att bland annat få läsa om konst på universitetet, få en liten förklaring om hur recceveckan varit förr, om vår kära Karin Boye, om nationernas historia i Uppsala och såklart lite till. Så sätt dig ner, släpp kurslitteraturen och på med pyjamasen. Det är dags att "vakna med pärlemorhud och gröna ögon"...

Er hoppfulla chefredaktör
Philip Maras

Foto: Jordan Benton

Presidiet har ordet

Terminen har lidit mot sitt slut och en ny termin närmar sig med stormsteg!
Vi vill börja med att reflektera lite snabbt över den gångna terminen.

Vilken termin vi har haft! Vad mycket kul och viktigt som har gjorts. Vi har bland annat presenterat en rapport om otrygghet skriven tillsammans med FEMJUR inför fakulteten. Många roliga kvällar på Jontes, så pass många att det nästan varit fullbokat varje dag(!) under höstterminen. Den årliga höst balen blev en stor succé med Estraden som kom och spelade. Culpa cup har arrangerats, många sittningar likaså. Och inget av detta hade varit möjligt utan er alla medlemmar som engagerar er ideellt för att verksamheten ska fungera. Så vi i presidiet vill tacka er alla otroligt mycket för ert slit! Utan er hade inget av detta hänt.

Vi ser fram emot en härlig vårterminen som förhoppningsvis blir minst lika kul som hösten!

Delphi
Friends of Delphi
Bli medlem i vår kunskapsportal Friends of Delphi!
Ta del av massor av praktiska verktyg och smarta tips
som är till nytta under och efter studierna.

Once upon a time in Uppsala - ett sagolikt lärosäte

Är det bara jag som börjar zona ut när seminarieläraren börjar på sin akademiska utläggning om hur knäckfrågan i uppgiften är mycket mer än vad gruppen kommit fram till? Det händer väl alla att man slutar lyssna på den klassiska juristsnubben och tittar på vad för målningar och tavlor det hänger i våra lokaler? Eller så kanske är det bara jag som låter ögonen vandra runt i salen på all den konst som hänger på väggarna.

Det skulle befogat kunnat påstås att hela Uppsala universitet är ett konstverk och staden Uppsala ett historiskt arvegods. Främst tänker man på Domkyrkan och Uppsala slott, men även mindre framstående byggnader som Segerstedthuset med sin kontemporära ståtlighet som ger staden en viss praktfullhet. I denna artikel har jag valt ut några särskilda konstverk som jag funnit under min studietid på juristprogrammet och som är värda att ge en djupare förklaring till.

Akademins kvinnor

I universitetshuset sal XI hänger en gobeläng av konstnären Berit Sahlström som avbildar en grupp kvinnor runt ett stort bord. På bordet ligger det rapporter och handlingar som har koppling till universitetsledningen. Kvinnan i fåtöljen med den gröna klänningen är Klara Johansson (literaturkritiker och essäist) och hon med armarna bakom huvudet är Greta Beckius (författare och jämställdhetskämpe). Kvinnan med Pussy Riot-tröjan och som skriver under en av handlingarna ser ut som Magdalena Andersson (Sveriges första kvinnliga statsminister), dock är detta inte bekräftat och enbart en personlig iakttagelse. Hon i rött längst åt höger ser jag som Amanda Lind (Sveriges tidigare kulturminister).

Bakom gruppen av kvinnorna hänger det tavlor på andra framstående kvinnor. Dessa är, från vänster till höger, Lisa Rolf (Lunds första stadsbibliotekarie), Sonja Lyttkens (Sveriges första kvinnliga lektor i matematik), Alva Myrdal (politiker och mottagare av Nobels fredspris), Lydia Wahlström (författare och historiker som drev frågan om kvinnlig rösträtt) och Elsa Eschelsson (Sveriges första kvinnliga juris doktor och docent, går även att se en porträtt på henne i Regnellsalen på JB).

Enligt konstnären själv är verket är en parafras på ett grupporträtt i teologiska fakultetsrummet (se ovan) där hon ersatt männen på grupp porträttet med kvinnliga pionjärer. Personligen finner jag gobelängen väldigt vacker med starka färger och klar motiv. Akademin tillhör inte bara gamla gubbar i fula kostymer, utan är till för alla och särskilt de som har kunskapen med sig. Färgkombinationen av den koboltblåa fåtöljen och shamrock gröna klädseln på Johansson finner jag särskilt elegant.

JB:s gömda skatt

Vi alla har hamnat där. Det är PM-vecka och man behöver den där boken som 15 andra personer står i kö till. Man ser till att vara där 8:19 för att hinna innan kön, men inser snabbt att man borde ha ställt sig vid 8:05 när man rullar in med cykeln. När man traskar genom dörrarna så ber till alla former att REF-exemplaret finns någonstans bland alla böckerna. Det är kanske just därför man aldrig har lagt märke till att det finns ett flertal konstverk i biblioteket.

Dag Hammarskjöld och Juridiska biblioteket befinner sig i den vackra byggnaden Regnellianum. Visste ni att det juridiska biblioteket tidigare låg i Gamla Torgets lokaler, och att det först vid 2015 flyttades till dess nuvarande byggnad. Även om man skulle kunna skriva om Regnellianum som byggnad, intresserar vi oss nu mer för vad som finns inuti lokalerna.

Om man går upp till våning 3 och står utanför Regnellsalen hänger det två bilder. På ena duken ser man Domkyrkan och Carolina rediviva och den andra visar Uppsala slott och återigen Domkyrkan. Tyvärr vet jag inte, efter noggrann efterforskning, vem som skapat dessa konstverk. Men med grund i deras teknik utläser jag att det borde röra sig om två olika skapare. Men konst är för att betrakta, inte veta. Vad känner man när man ser dessa bilder, lycka? Sorg? Frustration? Allt? Eller inget? Olyckligt nog hänger dessa bilder på ett bibliotek där de flesta studenterna kämpar med den dagliga ångesten av sina studier. Därmed tror jag att dessa konstverk inte får lysa på samma sätt som om det om den hade hängt på något annat ställe.

Uppsala universitets juridiska fakultets sigill

Har ni någonsin undrat vad för märken eller sigiller som sitter fast på våra seminarieuppgifter ibland? Jo, det är nämligen den juridiska fakultetens sigill!

Den består av en lagergren och ett svärd som korsas bakom en våg. Enligt ett arkiv som tillhandahåller olika sigiller innebär föremålen ära och heder åt de fromma och straff åt de odygdiga. Det kan i lite moderna ord omformuleras till framgång för de rättvisa och straff åt de oetiska.

De små orden som befinner sig inom ringen säger “CUIQUE SUUM” som innebär “var och en det honom bör”. De orden som står emellan de inre och yttre ringarna läser “AC VPSAL SIGILLUM FACULTATIS IURID”, som kort och gott klargör att det är sigillet för den juridiska fakulteten. Idag används den mest som utsmycknad i olika högtidliga sammanhang, som exempelvis vid de doktorsdiplom som utfärdas av den juridiska fakulteten vid Uppsala universitet.

Carolina rediviva

Vi krönet på drottninggatan finner man nog en av Uppsalas mest kända byggnader, nämligen Carolina rediviva. Nu kanske någon tänker att det där gamla biblioteket väl inte kan räknas som konst i någon bemärkelse. Men vad är inte byggnader om inte formgiven konst? Jag tror något ligger i att vi som studenter i Uppsala tar den fina arkitekturen runt omkring oss för givet, eftersom vi ser den varje dag. För hur många gånger har man inte cyklat upp för carro backen och stressat sprungit in till matsalen för att ha basgruppsmöte. Det är nog lite svårt i stressandets stund se sig omkring och betrakta den fina byggnaden.

Byggnaden ritades ursprungligen av arkitekten Carl Fredrik Sundvall och godkändes 1813. Men ritningarna kom att ändras under byggets gång på grund av missnöje hos byggnadsledaren. Det blev så pass illa under bygget att Sundvall avsade sig all inblandning 1821. Då behövde titulär professorn K.J. Hjelm hoppa in och rita klart byggnaden. Det fanns även finansiellt problem och extra tillskott behövdes från både riksdagen och kungen. När bygget var klart 1841 var det fortfarande långt från vad vi känner till idag. Det tog flera renoveringar och ombyggnader för att möta de nya behoven som universitet ställde på sitt stjärn bibliotek. Som senast har det skett en renovering mellan 2017-2019 under ledning av Johan Celsing.

Namnet Carolina rediviva betyder “det återuppståndna Carolina” och anspelar tillbaka till ett tidigare universitetsbibliotek i Uppsala som revs mot slutet av 1700-talet. Det finns en del symbolik i byggnadens plasering då den tillsammans med Slottet och Domkyrkan ska utgöra en treenighet som ser ut över hela staden och dominerar siktlinjen från alla håll. Att biblioteket blev placerat på krönet av backen gjordes för att uttrycka auktoritet och ingjuta respekt hos invånarna i Uppsala.

Carolina rediviva är ett av de sju bibliotek i Sverige som tar emot så kallade pliktexemplar av allt som tycks i Sverige. Det innebär att om någonting trycks inom rikets gränser så måste en kopia skickas till biblioteket för bevarande skäl. Bland ett av bibliotekets största historiska kvarlevor är delar av “Silverbibeln” som är en samling av heliga kristna texter på ett gotiskt språk från så tidigt som 500-talet.

Tack!

Gernandt & Danielsson vill vara en karriärplattform för ambitiösa individer. Ett möte på Kontaktdagen eller deltagande i Kontaktdagscaset kan vara första steget. Tack Kontaktdagen, Juridiska Föreningen och alla engagerade för att ni möjliggör dessa möten. Tack alla trevliga studenter vi under Kontaktdagsveckan hade möjlighet att lära känna genom caselösning och trevliga samtal under såväl casemiddagen som i montern på mässan eller på banketten. Vi ser redan fram emot nästa år!

Gernandt & Danielsson

PROFESSIONELLT

PERSONLIGT

På Cederquist är jämvikt avgörande för att både kunna hålla hög kvalitet i vår leverans och samtidigt ha en varm företagskultur där vi kan skratta tillsammans. Expertis och noggrannhet är grundläggande för oss, men det är lika viktigt att vi trivs i våra team.

Vi tror på att ha en personlig stämning i relationen till både kollegor och kunder och våra arbetsgrupper rankas ständigt bland Sveriges främsta. Det ser vi som ett bevis på att en bra stämning inte bara ger ett roligare arbetsliv, utan också leder till bättre resultat.

Bli vår nya kollega - ansök på: karriär.cederquist.se

CEDERQUIST

Nationerna – från vaggan till graven

En historisk krönika om nationernas betydelse inom studentlivet

Det finns en hel uppsjö av saker jag vill ha uträttat innan min studietid är över. Vissa mer egendomliga än andra. Till de mer speciella fallen hör den tanke som förföljt ända sedan jag för första gången besökte gamla kyrkogården – att säkra en plats för mitt namn på någon av nationsgravarna.

Jag möts i princip regelmässigt av tvivel när jag vädrar min förkärlek till nationsgravarna. Frågorna är oftast desamma: För det första, vad är en nationsgrav? För det andra, varför vill du ha ditt namn där? Befogade frågor, men likväl inte frågor utan svar. För att förstå det hela krävs dock viss generell bakgrundskunskap om nationernas ursprung. Vi börjar därför där.

De första studentnationerna i Sverige tillkom i samband återöppnandet av Uppsala universitet runt mitten av 1600-talet. Även om universitetet grundades år 1477 upphörde nämligen undervisningen runt mitten av 1500-talet påföljande Gustav Vasas reformation. Därpå följde ett uppehåll på lite knappt ett århundrade. Med det nya öppnandet följde nya traditioner, och plötsligt var de första nordiska nationerna ett faktum.

Nationskulturen sträcker sig dock mycket längre bort än så. De första nationerna (*nationes*) verkar kunna återfinnas i Paris mot andra halvan av 1100-talet. Nationerna markerade då någon form av nationell härkomst. Här finns också rimligen förklaringen till att det kallas just ”nation”, trots att indelningen idag görs efter landskap. Då universiteten på den tiden knappast var särskilt många till antalet krävdes långa resor till främmande länder, och undervisningen skedde uteslutande på latin. Nationerna blev där en plats för studenterna att på sina hemspråk finna en tillvaro. I Paris hörde de nordiska studenterna till den Anglikanska (senare den Germanska) nationen.

Med rot i det kontinentala nationsarvet blev de svenska nationerna platser för studenter att finna ett sammanhang långt bort från hembygden. På nation försågs studenterna med allt från akademisk utveckling till socialt samkväm till rena underhållsåtgärder, såsom mat för att ta ett exempel på det sistnämnda. För inte gick det ju för sig att studenterna, som såklart uteslutande var manliga, skulle laga mat själva. Sånt fanns ju kvinnor till. De nuvarande korridorsrummen på Rundels gränd 3c, på motsatt sida av Snerikes-gården från nationshuset sett, går av denna anledning under namnet ”Rosendals matsalar”. Hit kunde studenter komma och få lagad mat. Visst tjänar nationerna ett liknande syfte idag, men inte kände man väl då samma skam över att ha skippat matlådan för fjärde dagen i rad?

Mot bakgrund av det nu anförda är det kanske inte så märkligt att nationerna tidigt 1800-tal började resa egna gravstenar. För det hände ju ibland att studenter dog under sin tid i Uppsala. För att få en riktig begravning krävdes då att den avlidnes familj betalade för att frakta hem kroppen, vilket inte alla hade råd med. Som en lösning restes därför nationsgravarna, där studenter kunde begravas i det fall att familjen inte hade råd med en begravning på hemorten.

Som redan framgått står gravstenarna än idag på den gamla delen av kyrkogården. De reser sig högt, utsmyckade med tematiska prydnader, örnen för Värmlands, riksäpplet för Upplands, lejonet för VG etc. På senare år har antalet namn på stenarna minskat, och numera är det främst avlidna inspektorer som tillförs skaran. Förmodligen på grund av att både priserna för frakt av lik och antalet förtida dödsfall har minskat. Likväl står stenarna kvar som påminnelser om universitetets tätt sammanflätade historia med nationerna.

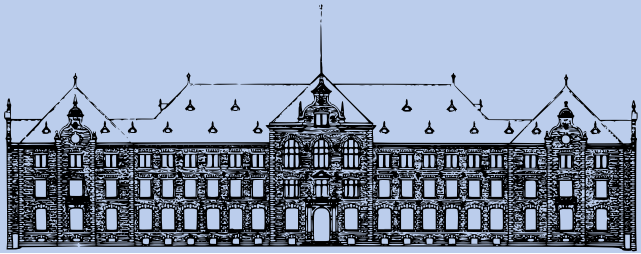

Åter till de ovan ställda frågorna; varför vill jag då ha mitt namn på en av stenarna? Svaret härtill har visst samband med vad som redan sagts om nationernas historiska betydelse, om än med en mer modern prägel.

Jag vill hävda att nationerna fyller en annan funktion idag än vad de gjorde förr. Jag kan ta tåget hem till Göteborg på strax under 5 timmar. Därför är jag inte förpassad till det monster till betongklump som huserar Göteborgs nation för att knyta an till mina rötter. Även om GH:s pannkaks-brunch är något i sig är jag inte utlämnad därtill för att få i mig näring. Skulle jag mot förmodan trilla av pin finns det säkert någon app som levererar min kropp hela vägen fram till dörren därhemma. Dessutom har kårerna på senare tid fått en framskjuten ställning i Uppsala. Tekniskt sett skulle jag kunna få alla mina sociala behov tillgodosedda inom JF.

Det finns helt klart inte längre ett lika starkt behov av nationerna när det kommer till de vardagliga bestyren. Vi har helt enkelt förutsättningarna att leva våra liv mer självständigt. På andra sidan av myntet finns dock en högre risk för isolering och ensamhet. På så sätt kanske sådana institutioner som nationer är mer behövliga än någonsin.

För trots att nationerna numera fyller en annan funktion idag kvarstår deras grundläggande syfte – att utgöra ett nytt hem för dem som nyss lämnat sitt. Det är inte bara något jag vill ta del av, utan även något jag vill berika för framtida studenter. Och vad är ett tydligare uttryck för det än ett förevigande i sten?

Förutsatt att allt går som det ska har jag många årtionden kvar att uppleva. Med lite tur får dessutom den biotekniska utvecklingen lite fart så att vi i stället kan börja prata om århundranden. Jag vågar därför inte redan nu uttala mig skarpt om att jag fortfarande då kommer livnära drömmen om nationsgraven. Skulle jag däremot inom de närmsta åren kvävas ihjäl i trängseln på Snerikes dansgolv (vilket inte är helt osannolikt), begrav mig då under den värmländska örnens vingar på Uppsala gamla kyrkogård.

Biträdande chefredaktör
Jonatan Skagerberg

KPMG

Do work that matters

Wherever you work at KPMG, your skills count. Together we solve complex problems and create new opportunities. It helps our clients work smarter and take courageous new steps towards a better world. Because how you grow matters.

Find out more about life at KPMG at KPMG.se/career

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member fi rm of the KPMG global organization of independent member fi rms affi liated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

En podd om att arbeta på en byrå

Är du nyfiken på hur det är att arbeta på en advokatbyrå? I Roschiers podcast, “A cup of”, får du en inblick i den juridiska världen, och framför allt i byrålivet. I varje avsnitt bjuder vi in olika gäster, allt från trainees och rekryterings-experter till jurister och delägare, för att prata om människorna, arbetet och vardagen på en advokatbyrå. Låter det intressant? Lyssna nu!

“A cup of” finns där poddar finns.

roschier.com

ROSCHIER

Den mätta Uppsalatiden, den är alltid störst

När jag på sedvanligt vis zoonar ut under föreläsningarna och spanar runt på mina kursare kan tankarna ibland vandra iväg till vilka jag egentligen delar salen med. Vi studerar vid samma universitet med samma examen i sikte, men med olika historier om hur vi hamnade här. En del av oss är blivande jurister och andra kommer kanske att slopa juridiken helt för en annan karriärbana. Individens resa är extremt fascinerande och när vi valde temat för denna upplaga var det precis jag ville skriva om, vägen till Uppsala.

Nordens äldsta universitet har dock en hel del historier att berätta. Bland universitetets alumnerna finner vi nobelpristagare, statsministrar och andra stora namn som en gång har suttit i samma föreläsningssalar och tagit del av studentlivets gemenskap. Men det finns en vars resa har lämnat en stark prägel på såväl Uppsala som litteraturens värld. Hennes minnesmärken går att finna över hela landet och för oss studenter är kanske Karin Boye-biblioteket i Engelska parken mest välbekant. Hur hamnade egentligen Boye i Uppsala?

Karin Boye föddes år 1900 i Göteborg men flyttade vid nio års ålder till Stockholm tillsammans med sin familj. Hon blev inskriven på Åhlinska skolan och visade prov på sin språkliga begåvning genom noveller och ungdomslyrik som författades vid familjens boning. I texterna reflekterades hennes intresse för de stora livsåskådningsfrågor hon brottades med och mycket tid ägnades åt religiösa funderingar. Boye växte upp i ett kristet hem där hon bland annat uppmuntrades till engagemang i Kristliga gymnasistföreningen under sin gymnasietid.

Detta kom dock att brytas upp när hon efter avlagd studentexamen började studera till folkskollärare vid Södra seminariet och genomgick den livskris som fick henne att tvivla på kristendomen. Under denna tid ansågs allt annat än den heterosexuella kärleksuppfattningen vara avvikelser som utgjorde lagbrott. Boyes inre konflikt mellan den kristna tron och hennes egen sexualitet avspeglas i flera av hennes tidigare verk.

Det var här, år 1921, som Boye begav sig till Uppsala för att studera litteraturhistoria och nordiska språk. När hon skrev in sig på universitetet var studentlivet mycket mansdominerat och bara en tiondel av studenterna var kvinnor. Både bland studenter och lärare fanns en negativ inställning till att kvinnor överhuvudtaget studerande. Denna attityd drev Boye till att bli en kämpe för kvinnosaken. Eftersom nationerna vid denna tid inte var öppna för kvinnor började hon engagerade sig i den Kvinnliga studentföreningen. Föreningen arrangerade föreläsningar, debatter och diktuppläsningar i syfte att driva frågan om jämställdhet bland studenterna. Gemenskapen blev hennes andningsrum och hon valdes senare till ordförande för föreningen. I samband med denna post höll hon sitt kända tal vid studentkårens årliga vårfest, talet till mannen som traditionellt sett är talet till kvinnan. Föreningen tvivlade på om talet skulle gynna deras sak eller göras till åtlöje, men det blev en succé.

Du täckes lyxstudentskan, den doftande, snäsa?
O Man Den fina doften, den sprids för din näsa
O Man Den granna jumpern, den lyser för din skull.
Och om de skulle finna henne klen i att läsa,
o Man, det är av d i g hennes hjärna är full.
Och för de mera flärdfrias doftlösa skara
är du ett lömskt Memento, en lurande fara,
som hotar störta framtidsplaner kapitalt omkull.

Som student var Boye mycket frispråkig och var inte rädd för att ta plats. I universitets arkiv finns dokumentation över hennes aktiva deltagande på seminarier där det beskrivs hur hon var en av de som yttrade sig mest. Hon publicerade även ett antal artiklar i studenttidningen Ergo och deltog i gruppen The Poets Corner. Detta var dock inte tillräckligt för att nå ut med sitt skapande. Under sin studietid i Uppsala gav Boye ut två diktsamlingar, Moln och Gömda land. Dessa väckte, på gott och ont, mycket respekt för henne bland studenterna och hon fick lite av ett kändisskap på universitet. Verken präglas av det som bäst beskriver hennes studietid i Uppsala, ångest och olycklig kärlek. Publiceringen av samlingarna var för henne ett sätt att visa sig stark genom att exponera sig helt. I dikterna skildras påfrestande känsloutbrott, obesvarade känslor och filosofiska grubblerier. Det går även att finna spår av det Uppsala vi känner till genom dikten Till Carolina Rediviva, hennes personliga betraktelse av en av studentstadens främsta knytpunkter.

Efter fem år i Uppsala flyttar Boye tillbaka till familjehemmet och börjar läsa historia vid Stockholms högskola. Huruvida det var stress, överansträngning eller den obesvarade kärleken som fick henne att lämna staden är lite av ett mysterium.

Omgivningens tryck var, som hennes verk skildrar, besvärande och hon var på många sätt en kvinna före sin tid. Hennes resa slutade i vilket fall inte i Uppsala och flera framgångsrika publiceringar senare är hon idag en av våra mest inflytelserika författare. Även de utan ett intresse för poesi känner säkert igen de berömda dikterna Ja visst gör det ont och I rörelse, några av hennes mest lästa alster. Boyes sista stora verk, dystopin Kallocain, publicerades ett år före hennes död när andra världskriget precis brutit ut och är en öppen kritik mot det totalitära samhället. Hon avled år 1941 efter en överdos och hittades livlös på ett berg utanför Alingsås. De tragiska omständigheterna kring hennes död är än idag föremål för skilda åsikter.

Som någon med försmak för dystopisk litteratur har Kallocain alltid varit en favorit i min bokhylla, men jag är nog knappast ensam om åsikten att dikterna bäst skildrar den skapare som Karin Boye var. En skapare som en gång genomlidit långa föreningsstämmor, bott i studentlägenhet och säkerligen zoonat ut under föreläsningar. Hon kanske inte blev ett stort namn under sin tid i Uppsala men det var onekligen en viktig startpunkt för hennes framgångar. Vad framtiden har att erbjuda för mig och mina kursare inväntar jag därför med spänning, vare sig det är som jurister eller något helt annat.

Bakgrund: Vijith Quadros

Vill du utvecklas med oss?

Med några av världens mest innovativa och nytänkande företag som klienter krävs det att vi ständigt utvecklas och kan erbjuda nya lösningar. Vi bevarar vår ledande position genom att rekrytera, utveckla och behålla de mest passionerade juristtalangerna. Vill du vara med och bidra till utvecklingen av företag, organisationer och samhället i stort?

MANNHEIMERSWARTLING.SE/K ARRIAR

MANNHEIMER SWARTLING

Together we make a mark

White & Case är en av världens största globala advokatbyråer med över 2 600 jurister i 30 länder på 44 kontor. Vi har funnits i Stockholm i snart 40 år och har över 65 jurister inklusive 13 partners. Vår Nordiska närvaro med våra kontor i Stockholm och Helsingfors gör White & Case till den enda globala advokatbyrån med en stark och etablerad nordisk närvaro och som kan tillhandahålla svensk, finsk, brittisk, amerikansk och pan-europeisk rådgivning.

Våra jurister är marknadsledande inom områden som M&A, bank och finans, kapitalmarknader och tvistlösning. Vi arbetar med några av de viktigaste och mest komplexa transaktioner och frågor på marknaden och är stolta över att kunna kombinera lokal förankring med ett marknadsledande internationellt nätverk.

Läs mer om hur vi arbetar och våra lediga tjänster.

WHITE & CASE

White & Case LLP

whitecase.sweden

White & Case LLP - Sverige

Biblioteksgatan 12, Stockholm
www.whitecase.com

WHITE & CASE

“Det var bättre förr!” - dags att undersöka påståendet!

“Det var bättre förr”, är något som vi alla fått höra av någon sur gubbe på stan eller en gammalmodig dam på ett café. Men frågan är om det verkligen va bättre förr? Dags för mig att djupdyka in i Press Judicatas arkiv och försöka förstå hur det låg till på juristprogrammet för i tiden. Häng med när jag framställer lite rolig kuriosa om tidningen och jämför några starka nummer på deras utseende och innehåll.

Juridiska föreningens tidningsverksamhet startade 1980 men gick under ett annat namn på den tiden, Jur. går´n/Iustus. Innehållet har, som juridiken därmed, ändrats med tiden. Men vissa saker har alltid visat sig vara aktuella. Artiklar om sexualbrott och jämlikhet har nästan alltid varit med i någon form av redaktionernas publikationer som jag tagit del av. I vissa nummer tar ämnet en central roll och i andra nummer har det tagit en mer subtil roll. På jämlikhet-spåret kan en eloge ges till alla våra sponsorer som i princip alltid lyckas ge en bild av jämn könsfördelning på sina byråer.

Press Judicatas tidigare nummer kännetecknades av att de behandlade mer materiell juridik än vad dagens läsare nog är vana med. Det uppmanades av läsare att skicka in deras syn på rättsläget, och gärna att lärare från juridiska institutionen kom in med sina åsikter i frågan. Bland annat har stora namn som Anders Agell och Torbjörn Ingvarsson skickat in texter för publikation.

I många nummer hade man avsnitt med rubriker i stilen av “Juridiska nyheter” där man meddelade om exempelvis en ny Justitiekansler tillkommit eller om HD kom med ett nytt pleniavgörande. Man hade helt enkelt mer fokus på juridik värden och uppdaterade sina läsare om utvecklingen. Med detta i åtanke är det kanske inte konstigt att jag i min efterforskning för denna artikel fann att det tog sin tid att läsa igenom de utvalda nummer som jag djupdök i. Generellt kan sägas att ju längre bak man kollar, desto lägre var publikationerna och innehåller mycket utförligare texter. Med detta sagt ska de senare redaktionerna inte känna sig meningslösa. Min personliga uppfattning är att vi inte avviker något från normen bland studenttidningar eller samhället överlag. Ett praktexempel på detta är att majoriteten av studenter får sina nyheter från en app vars affärsidé är att sammanfatta andra nyhetssidor.

Ett återkommande ämne i majoriteten av tidigare publikationer var ämnet “ångest”. Det visar sig vara något som funnits i alla år och inte något som bara träffat oss i woke-generationen. Dock var tonen kring mående i tidigare nummer mindre hänsynstagande. Det var med andra ord givet att studenter befann sig i påfrestande situationer, men någon lösning eftersträvades inte riktigt. Först på senare år och främst genom samhällsdiskussionen om psykisk ohälsa som det blev ett mer vardagligt ämne som kritiserades och åtgärder för att motverka påfrestande miljöer började tas. Lite roligt kan sägas att redaktionen från 2009 hade en fascination med att ta en hel sida och publicera bilder på frukt och grönsaker för att “dämpa” stressen.

Något som också märkts under hela läsningen är att det aldrig finns någon jämn fördelning på kvaliteten på vad som skrivits. Ibland har det verkligen varit läsvärda texter med komplexa ämnen behandlade metodiskt och noggrant, medan vissa nummer har enbart bestått av annonser. Med detta sagt vet jag att varje redaktion jobbar väldigt hårt för att publicera så goda och välskrivna texter som möjligt. En tydlig trend som jag funnit är att andelen gästskribenter sjunkit markant till att det nästa inte alls förekommer i de senare nummer som publiceras. Det är kanske just därför de senare redaktionerna känt sig relativt överväldigade av att skriva en massa texter till varje publikation. Därmed, tycker du själv att du har något att skriva om och vill dela med dig? Skicka in till oss eller kontakta någon i redaktionen så ser vi till att den publiceras!

2007 nr 4 med tema: VÅLDTÄKT

En fräsig förstasida som verkligen sticker ut! Man grips av en välskriven ledare av Paulina Neuding om rätten att röra sig fritt i det offentliga rummet. Numrets tyngdpunkt ligger i duellen mellan professor emerita Madeleine Leijonhufvud mot dåvarande professor, numera justitieråd, Petter Asp där de diskuterar sexuallagstiftning. Akademikerna ställs mot varandra i en diskussion om vad lagstiftningen bör eftersträva. Numret avrundas starkt av ett inlägg från Gudrun Schyman. Rekommenderar detta nummer till den som tycker att sexualbrottslagstiftning är särskilt intressant.

Honorable mentions!

- 2008 nr 2 för sin matrix-liknande förstasida.
- 2009 nr 2 för den som gillar rymdrätt - läs Andrea Rahmströms “kan man ge bort en stjärna?”
- 2009 nr 4 för Torbern Werners intervju med en komikerlegend i “Ex-juristen Henrik Hjelt”. Passa också på att bläddra några fram några sidor för att se en bild på två studenter utanför ekonomikum klädda som dagens retro-wannabees.
- 2011 nr 3 för en memoar om den gamla uppsala legenden, “Torgny Håstad - reflektioner inför andra halvlek på Juridicum” av Olof Malmberg.

2009 nr 1 med tema: makt!

En, bokstavligt talat, starkt första sida (se liknelsen som redaktionen från 2019 gör i deras första nummer). Texten “if you can't legislate, litigate” av Johan Sundkvist om juridisk aktivism är särskilt intressant för den som intresserar sig för mänskliga rättigheter. Där man får läsa om centrum för rättvisa och vår nuvarande justitieminister Gunnar Strömmer. Artikeln följs upp av en intervju med dåvarande generalsekreterare för advokatsamfundet Anne Ramberg. Även Nils Edvalls artikel om lagen eller moralen är läsvärd för den som intresserar frågor kring laglydighet och varför vi kriminaliserar vissa handlingar. Rekommenderar detta nummer till den som tycker att konstitutionell rätt och mänskliga rättigheter är särskilt intressant.

2012 nr 3 helt utan tema!

Förstasidan ser ut som ett slag från minimalismen som inte ger rättvisa till innehållet i detta nummer, där du kan läsa flera intressanta artiklar om bland annat sociala mediers påverkan på oss människor i Alexanders Berglunds text “Storebror ser dig”. Eller för den som sitter i skiten med sin PM kan läsa “Hur man dygnar ett PM” av Andreas Jörle för lite vägvisning.

Det man inser då är att alla prokrastinerar skrivandet av sina PM. Något som jag fann särskilt roligt var Andreas bild som lades upp ihop med texten. Det var något som liknande en mindmap med rubriken “VAD SÄGER HD?”. Men det fanatiska med detta numret är att det svänger helt och tar en seriös ton med frågan om inseminering för ensamstående kvinnor i texten “Moderskap - varje kvinnas rättighet?” av Viktoria Graf. Även legenden Håstad kommer tillbaka här i Levi Bergstedts artikel “Traditionsprincipens utveckling de senaste 20 åren”. Jag rekommenderar detta nummer till den som vill koppla bort från verkligheten en stund.

Linklaters

Join us.

Är det snart dags för dig att skriva uppsats? Vi erbjuder praktikplatser under både vår- och höstterminen. Ta chansen att få en unik inblick i hur det är att arbeta på en global affärsjuridisk byrå, samtidigt som du skriver din uppsats. Du får även en handledare som stöttar dig i din utveckling och kan hjälpa dig att bolla idéer och tankar. Praktiken går att göra delvis på distans och pågår under 2-12 veckor. Vi rekryterar löpande till både höst- och vårterminen.

Läs mer och ansök

SETTERWALLS ADVOKATBYRÅ

Vill du vara med och skriva affärsjuridisk historia?

Setterwalls Advokatbyrå är en av Sveriges ledande affärsjuridiska fullservicebyråer, både bland klienter och juridikstudenter.

Men hur har vi blivit en av Sveriges mest välrenommerade advokatbyråer? Svaret är enkelt – våra medarbetare. På Setterwalls ställs du inför spännande utmaningar som utvecklar dig professionellt och ger dig kunskap som du har nytta av i hela ditt arbetsliv.

Den 20 januari öppnar vi ansökan för biträdande jurister med start hösten 2023. Läs mer på setterwalls.se/karriar

www.setterwalls.se/karriar

SETTERWALLS

Från novis nolla till vis student

Jag ska börja denna artikel med att erkänna en sak, historia har aldrig varit mitt favoritämne. Det finns nog många anledningar till det men en av de främsta är att jag sällan känner att jag kan relatera till vad som hänt. Så när vi beslutade temat för detta nummer av PJ kände jag mig först rätt uppgiven. Hur ska jag kunna skriva en intressant text som många kan relatera till? Vad finns det för upplevelse som vi alla på juristprogrammet delar på ett eller annat sätt? Tillslut landade jag i det något självklara svaret, recceveckan.

Att välkomna nya studenter till universitetslivet är något som gjorts i alla tider och de flesta av oss har säkert föreställningar om hur det gick till förr i tiden. Men när började egentligen Uppsala Universitet välkomna studenter på detta sätt och hur står sig dåtidens välkomnande mot dagens?

Historia

I Uppsala började universitetet med något som kallades depositioner på 1600-talet. Depositio betyder avläggande på latin och depositionen innebar att novisen (den nya studenten) skulle avlägga sig sin djuriska och okunniga karaktär. Det gjordes genom en rutin där noviserna var utklädda till djur med åsneöron och horn som klipptes och sågades av framför publik. Efter prövningarna fick novisen motta vishetens salt och glädjens vin och förklarades vara en fri student. Depostionerna i Uppsala ägde rum i någon av universitets hörsalar och under en period fanns en avsedd depositionssal på Gustavianum. Vid lite efterforskningar har jag hittat en avbildning från en typisk deposition.

Vid första anblick ser det kanske inte helt olikt ut en nutida reccevecka - utklädda 20-åringar som gemensamt tittar på ett spektakel som händer på scen. Men börjar man gräva lite märks skillnaden omedelbart. Det första som slog mig när jag gjorde efterforskningar om depositionerna var att de var obligatoriska. Om studenten inte genomgick depositionen fick den inte börja studera. Det är något som skiljer sig mycket från JF Uppsalas recceveckor där frivilligheten ses som en av veckornas grundstenar.

Trots att de obligatoriska depositionerna ansågs innehålla vissa nyttiga moment bestämde sig rektor Laurentius Olai Wallius för att ingripa år 1633.

Han gav ut akademiska program riktade mot oskicket i samband med depositionerna och den rådande sedvänjan. Programmen ledde till fortsatta diskussioner under flera årtionden och depositionerna förbjöds tillslut år 1691, men fortsatte sannolikt i det dolda allt längre än så.

Vid första anblick ser det kanske inte helt olikt ut en nutida reccevecka - utklädda 20-åringar som gemensamt tittar på ett spektakel som händer på scen. Men börjar man gräva lite märks skillnaden omedelbart.

Policys

Laurentius Olai Wallius gav ut tre akademiska program som behandlade pennalism, de höga alkoholkostnaderna och otukt mellan studenterna. Vi alla känner förhoppningsvis till den nuvarande recceveckans olika policys och likheterna i ämnen är onekligen slående. Någon utveckling måste väl ändå ha skett sedan 1600-talet? Visst är det så!

Pennalism

Pennalismen tycker jag är en av de tydligaste skillnaderna mellan då och nu. Då hade varje novis en landsman som man skulle tjäna i ett helt år. Nu har en landsman till varje novis bytts ut mot ett glatt kompisgäng faddrar som välkomnar en hel grupp med reccar. Under några veckor fyller faddrarna närmast funktionen av en extra förälder och erjuder allt från studietips och klädråd till tak över huvudet. Fokuset är inte alls lika individualiserat utan på att hela gruppen ska hitta på roliga saker tillsammans. Det krävs inte särskilt mycket fantasi för att tänka sig vilka situationer noviser kunde försättas i när de hade som uppdrag att tjäna sin landsman och ingen är nog särskilt förvånad över att universitetet valde att överge det här systemet.

Vad jag dock tycker är intressant att uppmärksamma är uppstartsprogrammet där reccar just får en egen fadder att ha kontakt med. I grund och botten tror jag att pennalsystemet hade samma mål som uppstartsprogrammet, det vill säga att landsman och novis skulle bli bra vänner och att landsmannen kunde ledsaga novisen genom sitt första år i Uppsala. Jag vågar dock påstå att relationen mellan mentorer och adepter i de allra flesta fall är mer distanserad och trevligare än den mellan landsmän och noviser. Fokus har förflyttats från att novis tjänar landsman till att adept för stöd av mentor, vilket nog ingen är särskilt besviken över.

Alkoholkostnader

Under sitt första halvår kallades novisen för ”kofot” för att halvåret därefter vara “pennal”. Under denna tid var novisen tvungen att köpa öl till sin landsman, vilket i praktiken medförde så höga kostnader att många studenter blev berövade på en stor del av de pengar som behövdes till skolan. Idag är en viktig del av recceveckan att den ska vara så tillgänglig som det bara går och att alla aktiviteter ska gå att genomföra för ingen eller väldigt låg kostnad. Och visst känns det skönt att veta att reccar nuförtiden kan lägga sitt dyrbara CSN på saker som kurslitteratur och frukost istället för Redbull vodka till sin fadder?

Otukt

Detta var nog den punkt av Olai Wallius program som förvånade mig mest. Med handen på hjärtat trodde jag att akademin inte brydde sig om studenternas sexliv på 1600-talet. Men uppenbarligen hade jag fel. Det materiella innehållet i programmet har jag inte lyckats få tag på, men för att göra en kvalificerad gissning så handlar det om relationer mellan noviser och deras äldre landsmän. Idag är nog reccefriden den policy som fått mest spridning över universitet världen över och är en av de första studenter tänker på. Så trots att reccefriden känns som ett ganska modernt påfund har den faktiskt rötter ända från 1600-talet.

Självklart finns det fler saker som skiljer recceveckan och depositionerna åt. Framför allt har hela fokuset skiftat från att studenten är en underhållning för de äldre landsmännen till att studenten nu är den som ska bli underhållen och ha det roligt. Det finns flera säkerhetsventiler för att se till att alla mår bra, så som ombudsmannen och konceptet med nykter fadder och kommitté. Men skillnaderna till trots så går det ändå att konstatera att recceveckan i någon utsträckning har sina anor i depositionerna. Så tänk på att varje gång du frivilligt tvingas dansa reccedansen klockan 9 efter togan, då är du faktiskt med och skriver modern historia.

Ian Jonson
Biträdande jurist
Redo för ledningsgruppen?
Vi tror på att ge alla medarbetare möjlighet att växa i sitt yrke,
påverka i sitt arbete och utrymme att vara sig själva.
Därför låter vi en nyanställd sitta med vid varje ledningsgruppsmöte.
Som en symbol för att få ta plats runt bordet
tog vi fram en specialtillverkad stol.
The Seat.
Vem är du och hur vill du utvecklas?
Starta din karriär på vinge.se/karriar
VINGE